

Els participants en la tercera sessió d'anatomia davant la seu de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya. / ANDREU PUIG

Diagnòstic de la literatura catalana

L'ILC i Lletra van establir com a malaltia la «deserció» del món editorial català

A. VIVES / Barcelona

● La Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i Lletra, l'espai virtual de la literatura catalana de la UOC, van realitzar ahir la tercera sessió

clínica sobre l'estat de la literatura catalana amb alguns dels seus protagonistes amb el propòsit d'establir un diagnòstic honest. Tots els participants van valorar positivament,

encara que amb reticències, l'Any del Llibre i la Lectura i van establir com a malura la «deserció» del món editorial català i els premis literaris, així com l'escàs espai de crítica.

L'antic amfiteatre anatòmic de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya es va transformar ahir en una sala d'operacions de la literatura catalana del 2005. L'ILC i Lletra van convidar el professor de la Universitat Ramon Llull Oriol Izquierdo; la directora de cinema Rosa Vergés, tots dos membres del jurat del premi Lletra d'Or; l'editora tarragonina d'Arola Editors Lourdes Malgrat; l'escriptor lleidatà Imma Monsó; l'escriptor i periodista Jordi Puní; i el llibreter de la Llibreria 22 de Girona Guillem Terribas a participar en la sessió d'*Anatomia 2005/06. Balanç i profecia de la literatura catalana*.

Els convidats van partir d'aquest plantejament «anatòmic» per realitzar una biòpsia, en molts casos coincident, de la literatura catalana durant el 2005. Jordi Puní es va referir a aquest «cadàver bonic, de pell tibada i aparença saludable» per, un cop obert i remenat, posar de manifest «alguns símptomes d'envelliment prematur», com ara la «deserció continuada dels editors» i el «mal endèmic» dels premis literaris. Així, va ex-

posar que moltes editorials catalanes s'han convertit en simples col·leccions d'editorials castellanes i va qüestionar que cada any es donin 1.600 premis literaris. L'escriptor aposta per invertir aquests diners a fer una promoció real de la literatura. També va establir com a malura l'escassetat de revistes literàries. L'únic aspecte saludable «a primera vista» el va localitzar en la celebració de l'Any del Llibre i la Lectura, encara que va comparar la fita amb Disneylandia per l'excés d'actes.

Rosa Vergés també es va referir a aquesta «gimcana» per posar de manifest la seva «superficialitat». En una línia semblant es va pronunciar el professor Oriol Izquierdo, que va introduir la difícil orientació a què s'enfronta el lector a causa d'«una oferta editorial desequilibrada, una difusió massa voluble i una crítica ciclotímica».

L'editora tarragonina Lourdes Malgrat va tornar a remarcar com a aspecte saludable l'Any del Llibre, perquè «ha posat en contacte diferents manifestacions literàries del país»,

i com a malaltia la «gairebé inexistència de la literatura que s'edita fora de Barcelona a Barcelona». D'altra banda, va apostar per la «revalorització» dels altres gèneres literaris, des de la poesia fins al teatre i la narrativa breu. Tot seguit va criticar la «manipulació» que pateix la literatura i els premis literaris. «Hi ha algun grup editorial gran que l'exerceix des de fa anys sense cap mena de remordiment.»

L'altre editor convidat a la dissecció, Guillem Terribas, va assegurar que a diferència dels cinemes de Girona, que enguany han perdut 800.000 espectadors, la salut dels llibreters d'aquesta demarcació és bona. Terribas va constatar una tendència cap a novel·les històriques, d'autoajuda i d'assaig filosòfic *light*. En aquesta línia, Imma Monsó va parlar de la «maleïda dicotomia entre el llibre com a producte per vendre i el llibre com a producte literari» per assegurar que el creador literari cada cop està «més atrapat» per la dinàmica del mercat. L'escriptora defensa el narrador que es resisteix a ser pervertit.

Profecia optimista

● Els convidats a aquesta tercera sessió clínica sobre l'estat de la literatura catalana també van realitzar ahir una profecia, que en aquest cas va resultar ser força optimista. Jordi Puní va coincidir amb Guillem Terribas a pronosticar el «pes important» que assoliran les editorials independents com a conseqüència de la concentració dels grans grups i la tendència d'aquests a traduir *best sellers* del castellà al català. Puní va cloure la seva intervenció amb una frase de Pla: «Escriptors, no sigueu ni sonsos ni pesats.» La directora de cinema Rosa Vergés confia que s'establiran «ponts de trobada entre lectors i escriptors». L'editora Lourdes Malgrat es va limitar a expressar un seguit d'«esperances», com ara que els mitjans de comunicació deixin estar els enfrontaments i apostin per un altre tipus de notícia. I Imma Monsó va desitjar que a primària s'aposti per la lectura.